

**ARBETSLIVS- OCH
JÄMSTÄLLDHETSUTSKOTTETS
BETÄNKANDE 1/2008 rd**

Regeringens proposition om godkännande av konvention nr 187 om ett ramverk för att främja arbetarskydd och arbetsmiljö som antagits vid den nittiofemte Internationella arbetskonferensen samt med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 6 februari 2008 en proposition om godkännande av konvention nr 187 om ett ramverk för att främja arbetarskydd och arbetsmiljö som antagits vid den nittiofemte Internationella arbetskonferensen samt med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen (RP 174/2007 rd) till arbetslivs- och jämställdhetsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- direktör Leo Suomaa och regeringssekreterare Hanna-Mari Pekuri, social- och hälsovårdsministeriet
- regeringsråd Raili Kangasperko, arbets- och näringsministeriet
- arbetsmiljöexpert Raili Perimäki, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- specialrådgivare Katja Leppänen, Finlands Näringsliv EK.

PROPOSITIONEN

Internationella arbetsorganisationens (ILO) allmänna konferens, Internationella arbetskonferensen, antog 2006 konventionen om ett ramverk för att främja arbetarskydd och arbetsmiljö och en rekommendation i anknytning till den. Konventionens mål är att främja en fortlöpande förbättring av arbetsmiljön för att förhindra arbetsskador, arbetssjukdomar och arbetsolyckor med dödlig utgång. I detta syfte ska medlemsstaten i samarbete med arbetsgivar- och arbetsta-

garorganisationer utforma en nationell politik, ett nationellt system och ett nationellt program.

Regeringen föreslår att riksdagen antar konventionen och en lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen. Finlands lagstiftning motsvarar bestämmelserna i konventionen och det krävs inga ändringar i lagstiftningen för att anta konventionen.

I propositionen föreslås dessutom att den rekommendation som kompletterar konventionen

sänds till riksdagen för kännedom för att beaktas i kommande lagstiftningsarbete, om det anses lämpligt och möjligt.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Med hänvisning till propositionen och övrig utredning anser utskottet att propositionen behövs och är angelägen. Utskottet tillstyrker konventionen och det lagförslag som anknyter till konventionen. Dessutom tillstyrker utskottet att rekommendationen om möjligt beaktas i det kommande lagstiftningsarbetet.

Den aktuella konventionen nr 187 om ett ramverk för att främja arbetarskydd och arbetsmiljö, som antagits av Internationella arbetskonferensen, kompletterar tidigare konventioner om samma sak, inte minst konvention nr 155 om arbetarskydd och arbetsmiljö. Konventionens huvudsakliga syfte är att främja en fortlöpande förbättring av arbetsmiljön, ta fram ett nationellt system och samarbeta om att förbättra arbetstagarnas säkerhet och hälsa. Där läggs fast att medlemsstaterna ska främja en säker och hälsosam arbetsmiljö genom att i samråd med arbetsmarknadsorganisationerna lägga upp en nationell politik, ett nationellt system och ett nationellt program. I den anknytande rekommendationen nr 197 tas bl.a. den nationella politiken och målen och innehållet i det nationella arbetsmiljöprogrammet närmare upp.

Utskottet anser att det är ytterst viktigt att främja säkerheten i arbetet och se till att arbetarskyddet fungerar effektivare. Det är ett stort slöseri med humana och samhällsekonomiska resurser att låta människoliv och ett enormt antal arbetstimmar gå förlorade på grund av arbetsolyckor och arbetssjukdomar som kunde ha förhindrats.

Enligt statistiken ökade antalet arbetsolyckor och arbetssjukdomar fortsatt 2007. De var 3,8 procent fler än 2006. Skadefrekvensen, dvs. samtliga olyckor per miljon arbetstimmar ökade med 1,8 procent. På arbetsplatserna skedde 120 000 olycksfall i arbetsuppgifter som ledde

till skadestånd, 46 av dem fick dödlig utgång. Mest ökade arbetsolyckorna i fastighets-, uthyrnings- och forskningsbranschen, vilket förklaras av att personaluthyrningen har ökat avsevärt i mer riskbenägna arbetsuppgifter.

Kommissionen antog våren 2007 en ny arbetsmiljöstrategi "bättre kvalitet och produktivitet i arbetet: gemenskapens arbetsmiljöstrategi 2007—2012". Målet är att minska arbetsolyckorna med 25 procent fram till 2012.

Utskottet vill att man i Finland noga sätter sig in i orsakerna till arbetsolyckor och arbetssjukdomar och "nära ögat"-situationer och att man tillsammans med arbetsmarknadens parter arbetar för att ta fram effektiva verkstyg för att få olycksfallen att minska och nå EU:s minskningsmål på 25 procent.

Arbetstagarnas säkerhet och hälsa spelar en mycket viktig roll för att säkra tillgången på arbetskraft och förlänga tiden i arbetslivet. Med hänsyn till frågans samhällseliga betydelse är det angeläget att regeringen som ett led i sitt politikprogram för arbete, företagsamhet och arbetslivsutveckling samarbetar med arbetsmarknadsorganisationerna om en bred, tväradministrativ nationell handlingsplan för säkerhet och hälsa i arbetet. Det kräver en föregående djuplodande lägesanalys, och därefter bör målen ställas upp i överensstämmelse med behoven i arbetslivet, förslag till nödvändiga åtgärder lägges fram och en effektiv uppföljning säkerställas. Det viktigaste är att säkerheten och hälsan i arbetet ges den plats i beslutsfattandet som deras samhällseliga betydelse kräver och att man tar fram metoder för att förbättra samarbetet mellan statliga och kommunala myndigheter, arbetsmarknadsorganisationer, frivilligorganisationer och alla arbetsgivare och arbetstagare för att förbättra säkerheten och hälsan i arbetet.

Förslag till beslut

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet föreslår

att riksdagen antar konventionen i propositionen, att lagförslaget godkänns utan ändringar och

att rekommendationen i propositionen i lämpliga delar beaktas i framtida lagstiftningsarbete.

Helsingfors den 12 mars 2008

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Arto Satonen /saml
vordf. Jukka Gustafsson /sd
Susanna Haapoja /cent
Hannakaisa Heikkinen /cent
Anna-Maja Henriksson /sv
Arja Karhuvaara /saml
Johanna Karimäki /gröna
Merja Kuusisto /sd
Merja Kyllönen /vänst

Esa Lahtela /sd
Jari Larikka /saml
Markus Mustajärvi /vänst
Sanna Perkiö /saml
Paula Sihto /cent (delvis)
Katja Taimela /sd
Tarja Tallqvist /kd
Jyrki Yrttiaho /vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Ritva Bäckström.